(สำเนา)

ประกาศกระทรวงยุติธรรม
เรื่อง การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ และ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้กำหนดทิศทางไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบกับเจ้าพนักงานของรัฐ

ดังนั้น เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลออกจากประโยชน์ส่วนรวม และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ กระทรวงยุติธรรมจึงกำหนดแนวทางการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศฉบับนี้

"ผู้บริหาร" หมายความว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม ในสังกัดหน่วยงานของรัฐ

"บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรม" หมายความว่า ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากงบประมาณรายจ่าย บุคคลที่ได้จ้างเหมาบริการหรือจ้างปฏิบัติงานที่มีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาหรือข้อตกลงการจ้างเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับจ้างทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ว่าจ้างจนสำเร็จ และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแก่งานที่ทำนั้นโดยพิจารณาจากเนื้องานและใช้วิธีจัดหา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ราชการของหน่วยงานของรัฐ

"ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ได้รับมอบหมายจากผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในการสั่งการ อนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการรักษาการในตำแหน่ง การรักษาราชการแทน การทำการแทน หรือคำในลักษณะอื่นซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นด้วย

ข้อ ๔ ห้ามมิให้...

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ผู้บริหาร ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ตลอดจนคู่สมรสหรือผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจดำเนินกิจการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ได้ไม่เกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด จำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่มีลักษณะตามข้อ ๔ (๒) และ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง

ข้อ ๕ ห้ามมิให้ผู้บริหารเข้าไปเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ภายใน ๒ ปี นับแต่พ้นจากตำแหน่ง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๖ บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมต้องดำเนินการหรือปฏิบัติตนอันไม่เป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ นอกเหนือจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่จะเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ ได้แก่ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ความใน...

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ตามความในวรรคหนึ่ง ให้บุคลากรสังกัดหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ทั้งนี้ ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นบุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

(๒) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

(๓) ไม่ทำงานพิเศษในเวลาราชการ และเบียดบังเวลาราชการไปกระทำการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล เครือญาติ หรือพวกพ้อง หรือทำงานพิเศษนอกเวลาราชการในกิจการซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของงานพิเศษนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ต้องรักษาความลับของทางราชการ และไม่นำข้อมูลนั้นไปแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายให้แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง

(๕) ไม่นำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบหรือโดยทุจริต หรือนำไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงาน ในสังกัดหน่วยงานของรัฐอย่างเคร่งครัด

การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

(๖) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรม ผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมีอำนาจตัดสินใจต้องกระทำการภายใต้กรอบกฎหมาย และจะต้องไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจในการพิจารณา ตัดสิน อนุมัติ อนุญาตในทุกกระบวนงาน อาทิ การจัดซื้อจัดจ้าง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง หรือในลักษณะอื่นใด อันเป็นการให้คุณให้โทษแก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๗) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่รับผิดชอบการจัดทำ แผนงาน โครงการ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสทั้งกระบวนงาน โดยต้องไม่กระทำการเข้าไปมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมกับบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญา

(๘) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการคัดเลือกหรือจัดหาคู่สัญญา ตลอดจนการตรวจสอบ และการประเมินผลตามสัญญา

(๙) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมพึงวางตนให้เหมาะสมในการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ หรือบุคคลอื่นซึ่งมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยหรืออาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

(๑๐) บุคลากร...

(๑๐) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมต้องมีส่วนร่วมในการติดตาม และตรวจสอบการทำงานของบุคลากรไม่ให้เกิดการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุน รวมทั้งชี้ช่องแจ้งเบาะแสหากพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายอันเป็นการฝ่าฝืนการกระทำในลักษณะดังกล่าว

(๑๑) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมต้องปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความถูกต้อง เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่กระทำการที่เข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดหรือการให้ - รับสินบน ตลอดจนสามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้

(๑๒) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องเน้นย้ำให้เอกชน ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดในการให้ - รับสินบน

(๑๓) บุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต เรื่อง วงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างและมาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๗ ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนตามประกาศฉบับนี้ โดยยึดแนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ

ข้อ ๘ การดำเนินการของบุคลากรสังกัดกระทรวงยุติธรรมตามประกาศฉบับนี้ ให้ถือเป็นนโยบายของกระทรวงยุติธรรมที่ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนอาจมีความรับผิดทางวินัย หรือทางอาญา แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามประกาศนี้ให้ใช้เป็นแนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐ เห็นสมควรกำหนดในภายหลังเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายปิยะศิริ วัฒนวรางกูร)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม